

PERSBERICHT WECF

Grotere kans op obesitas en diabetes door dagelijkse blootstelling aan chemische stoffen Nieuwe kansen voor terugdringen diabetes en obesitas?

Utrecht, 22 maart 2012 - **Diabetes en obesitas zijn snel uitbreidende ziekten in Nederland en Europa, die niet alleen de kwaliteit van leven voor veel mensen en ook kinderen verminderen maar ook een groot deel van de stijgende zorgkosten in beslag nemen. Een analyse van meer dan 240 wetenschappelijke studies, deze week gepubliceerd in Engeland door de organisatie CHEM Trust [1], laat zien dat oorzaken van deze toename mede gezocht moeten worden bij dagelijkse blootstelling aan geringe hoeveelheden chemische stoffen die hormoonverstorend kunnen werken. Die stoffen zouden dringend verboden moeten worden om de gezondheid te beschermen, aldus WECF.**

Juist nu er vanwege de bezuinigingen discussie wordt gevoerd over de stijgende zorgkosten, komt er zicht op nieuwe mogelijkheden om onderschatte oorzaken van toenemende gezondheidsproblemen als obesitas en diabetes aan te pakken. De laatste jaren zijn er steeds meer wetenschappelijke bewijzen gekomen dat juist blootstelling aan geringe hoeveelheden van sommige chemische stoffen een verstoring kan geven van het hormoonstelsel en dat dit mede een rol kan spelen bij het ontstaan van o.a. obesitas en diabetes.

Dit wordt ook bevestigd in een deze week verschenen rapport, dat is opgesteld door twee vooraanstaande epidemiologische onderzoekers, Professor Miquel Porta en Professor Duk-Hee Lee (2). Deze analyse vat recent laboratorium- en bevolkingsonderzoek samen en laat zien dat de toename van obesitas en diabetes samenhangt met blootstelling aan zeer kleine doses van een aantal veel in consumentenproducten toegepaste chemische stoffen. Deze stoffen komen voor als weekmakers in allerlei plastic, zoals voedselverpakkingen en -blikjes, in speelgoed, cosmetica, als broomhoudende brandvertragers in elektronische apparaten, kleding (Zie an,2).

WECF, een organisatie van vrouwen- en milieuorganisaties in de pan-Europese regio, houdt zich al jaren bezig met de risico's van hormoonverstorende stoffen. Marie Kranendonk van WECF: "De bewijzen zijn met name de afgelopen zes jaar bijzonder overtuigend geworden.(An.1) De bestaande opvatting dat zulke gezondheidseffecten alleen kunnen optreden bij blootstelling aan hogere doses van die stoffen, moet op grond van deze overweldigende hoeveelheid gegevens worden herzien. Nieuwe grenswaarden voor toelaatbare blootstelling zijn hard nodig."

De sterke toename van obesitas en diabetes kan niet alleen toegeschreven worden aan verkeerde voeding en gebrek aan beweging. Dit betekent dat er nieuwe kansen liggen voor de overheid om met preventieve maatregelen dit soort aandoeningen terug te dringen. Een welkome boodschap voor Minister Schippers. Want 5.6 % van onze bevolking (noot 4) heeft nu al diabetes en de stijging is vooral opvallend in de laatste tien jaren en neemt epidemische vormen aan. Hetzelfde geldt voor obesitas. Men ziet eenzelfde trend in veel andere Europese landen (4).

Een van de onderzoekers Professor Porta stelt: "Uit deze analyse blijkt zonneklaar dat de mens zo weinig mogelijk aan hormoonverstorende stoffen moet worden blootgesteld. Dit is vooral van belang voor vrouwen die zwanger willen worden, want het ziet er naar uit dat juist de zich nog ontwikkelende foetus het grootste risico loopt." WECF

is dan ook van mening dat er alle redenen voor overheid, politiek en gezondheidssector is, om versneld beschermende maatregelen te nemen en vooral ook op EU niveau een krachtig preventief beleid te bevorderen”.

WECF is een netwerk van ruim 120 vrouwen- en milieuorganisaties in 40 landen in Europa en de EECCA regio (Oost-Europa, Kaukasus en Centraal-Azië) die gezamenlijk werken aan duurzame ontwikkeling, bescherming van gezondheid en milieu en armoedebestrijding.

WECF is op dit moment voorzitter van de wereldwijde groep van vrouwenorganisaties (Women's Major Group) in aanloop naar de VN duurzaamheidsconferentie RIO+20, die in juni in Rio de Janeiro zal plaatsvinden.

www.wecf.eu

----- EINDE PERSBERICHT -----

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie:

- Chantal van den Bossche, persvoorlichter, WECF, +31-6 2812 9992
- Marie Kranendonk, 06-53556941

1. CHEM Trust press release, 20 Maart 2012, en volledige rapport (Review of the science linking chemical exposure to the human risk of obesity and diabetes) kunnen worden gedownload van <http://www.chemtrust.org.uk>. De duidelijke Executive Summary van het Chem trust rapport is te vinden op de website van WECF www.health.wecf.eu

2. Professor Miquel Porta, Medical School at Barcelona University also has a professorial role in the US and is (co)author of 280 papers and editor of several leading epidemiology publications.
Professor Duk-Hee Lee, MD, PhD, Department of Preventive Medicine, School of Medicine, Kyungpook National University, Daegu, South Korea

3. De brochure "Chemicals in our food and consumer products - A missing link in the epidemics of obesity and diabetes?" (available in English, French, Spanish, German, Hungarian, Czech and Swedish) zal binnenkort door WECF in het Nederlands op de website worden gepubliceerd. De brochure bevat aanbevelingen voor overheidsmaatregelen en wat burgers al zelf kunnen doen.

4. Voor data van verschillende Europese landen, zie "Obesity and diabetes in the European Union: Trends, incidence and cost figures", onderdeel van het CHEM Trust rapport, te downloaden van de Chem Trust website <<http://www.chemtrust.org.uk>> Data van Frankrijk over obesitas en diabetes kan men vinden in het ECOD rapport (ÉVALUATION DU LIEN ENTRE ENVIRONNEMENT CHIMIQUE, OBÉSITÉ ET DIABÈTE (ECOD), gepubliceerd door RES 14 Maart 2012, <http://reseau-environnement-sante.fr/> (in English at www.env-health.org)

Annexen met nadere informatie

An 1. Recente gelijksoortige wetenschappelijke studies:

Vorige week verscheen in Frankrijk een analyse van onderzoek naar mogelijk verband tussen chemische blootstelling en diabetes en obesitas, dat tot dezelfde conclusie komt (zie noot 4). Ook werd op 15 Maart door een team van 12 op dit gebied ervaren wetenschappers in de Verenigde Staten, een rapport gepubliceerd op basis van drie jaar onderzoek naar effecten van hormoon verstorende stoffen. (Hormones and Endocrine-Disrupting Chemicals: Low-Dose Effects and Nonmonotonic Dose Responses, Endocrine Reviews 15 Maart 2012). <http://edrv.endojournals.org/content/early/2012/03/14/er.2011-1050.full.pdf+html> Daarin wordt naast diabetes en obesitas verband gelegd met de stijging van leer- en gedragsproblemen als ADHD en verminderde vruchtbaarheid.

An.2. We worden dagelijks aan kleine hoeveelheden hormoon verstorende stoffen blootgesteld, vaak via voedsel en voedselverpakkingen van plastic. Het is bewezen dat kleine hoeveelheden van die stoffen uit het plastic in het voedsel terecht komen. Nu blijkt dat die lage hoeveelheden toch schadelijk kunnen zijn. Het gaat om stoffen als Bisfenol-A en ftalaten, die als weekmakers in plastic zitten, Ze komen helaas ook nog voor in speelgoed en kinderkleding. Bisfenol-A zit in het afschermplaatje aan de binnenkant van voedselblikjes. Ook cosmetica bevatten vaak kleine hoeveelheden hormoonverstorende stoffen en we gebruiken ze elke dag.. Andere boosdoener zijn de broomhoudende brandvertragers die vrijkomen uit meubelstoffering en elektronische apparatuur.

An.3. Gunstige effecten van preventief beleid. Politieke maatregelen om de blootstelling van de mens aan hormoon verstorende chemische stoffen te verminderen zullen zeker gunstige effecten hebben, aangezien de gevallen van obesitas en diabetes in Europa snel groeien. Chem Trust: "We schatten dat het aantal mensen met diabetes in de EU zal toenemen van ongeveer 33 miljoen in 2010 tot 37 miljoen in 2025. We moeten ons dan ook veel meer richten op preventie, op elk niveau.niet alleen omdat ze de levenskwaliteit verhogen maar ook omdat ze kosten besparen in de gezondheidszorg."(zie noot 3 en 4)

An 4.Het is zorgwekkend dat uit onderzoek is gebleken dat vroeggeboren baby's in intensive care afdelingen in ziekenhuizen kans lopen op blootstelling aan hormoonverstorende stoffen als Bisfenol-A en ftalaten, die als weekmakers in plastic van de medische apparatuur zitten zoals slangetjes voor intraveneuze voeding. De Nederlandse em.hoogleraar neonatologie prof.Janna Koppe heeft hierover onlangs een waarschuwend brief geschreven aan minister Schippers en aangedrongen op directe preventieve maatregelen door het vervangen met veilig medisch materiaal

Aanvullende Informatie over Opstelling Europees parlement en de EU inzake hormoonverstorende stoffen (Endocrine Disruptors. EDC's).

De Diabeteswerkgroep van het Europese Parlement, vindt dat alle mogelijke middelen om diabetes te voorkomen moeten worden beproefd. "Recente schattingen wijzen erop dat ongeveer 10% van de Europese gezondheidsbudgetten besteed wordt aan diabetes. Dat is eenvoudig niet vol te houden. Als we ervan uitgaan dat deze recente analyse voldoende bewijzen bevat, moet er heel snel gehandeld worden om de groei van diabetes en obesitas tot staan te brengen" (noot 4) Over de diabetes-epidemie binnen de Europese Unie werd op 14 maart door het Europese Parlement een resolutie aangenomen. Deze onderstreepte nog eens hoe belangrijk het is om preventie van blootstelling aan schadelijke stoffen onderdeel te maken van het "beleid inzake milieu, voedsel en consument".

EU beleid inzake hormoon verstorende stoffen.

Op verzoek van de Europese Commissie heeft prof Prof.Dr. A.Kortenkamp een rapport opgesteld over hormoonverstorende stoffen, welke zijn het meest zorgwekkend, de werking en gezondheidsrisicos, voor diverse groepen en welke maatregelen zouden kunnen worden genomen. Dit belangrijke rapport is verschenen in December 2011.

De Europese Unie is momenteel bezig vast te stellen hoe je moet bepalen welke chemische stoffen hormoon verstorend zijn, zodat ze onder strenger toezicht kunnen komen of helemaal uit de markt kunnen worden genomen. Maar deze definities krijgen we niet eerder dan eind 2013 tot onze beschikking, en zelfs dan zijn ze nog niet meteen van toepassing in alle relevante Europese wetten. Dat gaat dus heel langzaam. Milieu- en gezondheidsorganisaties als WECF zouden graag zien dat de Europese regeringen snel initiatieven nemen om hier greep op te krijgen en dat bedrijven pro-actief stappen zetten in de richting van veiliger alternatieven. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat Bisfenol-A zo snel mogelijk uit alle voedselverpakkingen verdwijnt.